

Resmi Gazete Tarihi: 14.03.1991 Resmi Gazete Sayısı: 20814

KATI ATIKLARIN KONTROLU YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL HÜKÜMLER

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı; her türlü atık ve artığın çevreye zarar verecek şekilde, doğrudan veya dolaylı bir biçimde alıcı ortama verilmesi, depolanması, taşınması, uzaklaştırılması ve benzeri faaliyetlerin yasaklanması, çevreyi olumsuz yönde etkileyebilecek olan tüketim maddelerinin idaresini belli bir disiplin altına alarak, havada, suda ve toprakta kalıcı etki gösteren kirleticilerin hayvan ve bitki nesillerini, doğal zenginlikleri ve ekolojik dengeyi bozmasının önlenmesi ile buna yönelik prensip, politika ve programların belirlenmesi, uygulanması ve geliştirilmesidir.

Kapsam

Madde 2- (Değişik: RG- 5/4/2005 - 25777) Bu Yönetmelik, meskun bölgelerde evlerden atılan evsel katı atıkların, park, bahçe ve yeşil alanlardan atılan bitki atıklarının, iri katı atıkların, zararlı atık olmamakla birlikte evsel katı atık özelliklerine sahip sanayi ve ticarethane atıklarının, evsel su arıtma tesislerinden elde edilen (atılan) arıtma çamurlarının ve zararlı atık sınıfına girmeyen sanayi arıtma tesisi çamurlarının toplanması, taşınması, geri kazanılması, değerlendirilmesi, bertaraf edilmesi ve zararsız hale getirilmesine ilişkin esasları kapsar.

Özel ve/veya resmi kuruluşlarca ve gerçek kişilerce üretilip çeşidi, özelliği ve miktarı itibari ile insanın sağlığına zarar veren, su, hava ve toprağıkirleten, yanıcı ve patlayıcı madde ihtiva eden, hastalık mikrobu taşıyabilen zararlı ve tehlikeli atıklar hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

Tanımlar

Madde 3- Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık : Çevre Bakanlığını,

Kanun : 2872 sayılı Çevre Kanununu,

Katı atık : Üreticisi tarafından atılmak istenen ve toplumun huzuru ile özellikle çevrenin korunması bakımından, düzenli bir şekilde bertaraf edilmesi gereken katı maddeleri ve arıtma çamurunu,(iri katı atık, evsel katı atık, bu Yönetmelikte “katı atık” olarak anılmaktadır.)

İri katı atık : Buzdolabı, çamaşır makinesi, koltuk gibi evsel nitelikli eşyalardan oluşan ve kullanılmayacak durumda olan çoğunlukla iri hacimli atıkları,

Evsel katı atık (çöp) : Konutlardan atılan tehlikeli ve zararlı atık kavramına girmeyen, bahçe, park ve piknik alanları gibi yerlerden gelen katıatıkları,

Arıtma çamuru : Evsel ve evsel nitelikli endüstriyel atık suların, fiziksel, kimyasal ve biyolojik işlemleri sonucunda ortaya çıkan, suyu alınmış,kurutulmuş çamuru,

Kompost : (Değişik : 15.9.1998 tarih ve 23464 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik) Organik esaslıkatı atıkların oksijenli veya oksijensiz ortamda ayrıştırılmasısuretiyle üretilen toprak iyileştirici maddeyi,

Üretici : Faaliyetleri süresince atık oluşumuna sebep olan kişi veya kuruluşları,

Plastik : (Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Tekrar kullanım : (Mülga:RG-5/4/2005-25777) ,

Geri Dönüşüm : (Değişik : RG 25.04.2002 -24736) Atıkların bir üretim prosedürüne tabi tutularak, orjinal amaçlı ya da enerji geri kazanımı hariç olmak üzere, organik geri dönüşüm dahil diğer amaçlar için yeniden işlenmesini,

Geri kazanım : (Ek : RG 2.11.1994-22099) Tekrar kullanım ve geri dönüşüm kavramlarını da kapsayan; atıkların özelliklerinden yararlanılarak içindeki bileşenlerin fiziksel, kimyasal veya biyokimyasal yöntemlerle başka ürünlere veya enerjiye çevrilmesini,

Komisyon : (Mülga:RG-5/4/2005-25777) ,

Kota veya depozito uygulamasına tabi işletmeler : ((Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Zararlı ve tehlikeli atık : Patlayıcı,parlayıcı, kendiliğinden yanmaya müsait, suyla temas halinde parlayıcı gazlar çıkaran, oksitleyici, organik peroksit içerikli, zehirli korozif, hava ve su ile temasında toksik gaz bırakan, toksik ve ekotoksik özellik taşıyan ve Bakanlıkça tehlikeli ve zararlı atık olduğu onaylanan atıkları,

Bertaraf etme : (Değişik:RG-15/9/1998-23464) Katıatıkların, konut, işyeri gibi üretildikleri yerlerde geçici olarak biriktirilmesi, bu yerlerden toplanması, taşınması, geri kazanılması gibi işlemlerden sonra, çevre ve insan sağlığı açısından zararsız hale getirilmesi ve ekonomiye katkı sağlanması amacıyla kompostlaştırma, enerji kazanmak üzere yakma ve/veya düzenli depolama işlemlerinin tümünü,

İşleme tesisi : Geri kazanma tesisi, kompost veya yakma tesisi gibi katıatıklardan tekrar kullanılabilir madde veya enerji elde etmek, katı atıkların hacmini küçültmek ya da çevreye zararını azaltmak maksadı ile kurulan, inşa edilen tesis ve yapıları,

Maddesel geri kazanma : (Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Organik madde veya yanma kaybı : Katı atık veya kompostun kurutulduktan sonra kül fırınında 775 °C’de 3 saat süre ile yakılması sonucu yanan veya kaybolan madde miktarını,

Kuru madde : Katı atık veya kompostun kurutma fırınında 103 °C’de yaklaşık 24 saat süre ile sabit ağırlığa gelinceye kadar kurutulması sonucunda geride kalan katı madde miktarını,

Kota : (Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Ambalaj: (Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Değerlendirilebilir Katı Atık : (Mülga:5/4/2005-25777)

Enerji Geri Kazanımı : (Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Organik Geri Dönüşüm : (EK:RG-25.04.2002-24736] Ambalaj atıklarının biyolojik olarak parçalanabilen kısımlarının kontrollü koşullar altında mikroorganizmalar aracılığıyla aerobik (kompostlama) veya anaerobik ortamda ayrıştırılarak (biyolojik metanlaştırma) stabilize organik atıklar veya metan gazının elde edilmesini,(Düzenli depolama organik geri dönüşüm kapsamına girmez.)

Toplama-Ayırma Tesisi : (Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Ön Lisans : ((Mülga:RG-5/4/2005-25777) ,

Lisans : (Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Toplama-Ayırma Tesisi Lisansı : ((Mülga:RG-5/4/2005-25777) ,

Geri Dönüşüm Tesisi Lisansı : (Mülga:RG-5/4/2005-25777) ,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

ÜRETİM, BERTARAF ETME VE ÖZENDİRMEYE İLİŞKİN ESASLAR

Katı Atık Üretim Aşamasında Uyulacak Esaslar

Madde 4- Katı atık üreten kişi ve kuruluşlar, en az katı atık üreten teknolojiyi seçmekle, mevcut üretimdeki katı atık miktarını azaltmak, katı atık içinde zararlı madde bulundurmamakla, katı atıkların değerlendirilmesi ve maddesel geri kazanma konusunda yapılan çalışmalara katılmakla yükümlüdür.

(Ek:RG 22.2.1992 -21150) Katı atıkların en aza indirilmesinde, uluslararası uygulamalara uyum sağlayabilmek amacıyla atıkların geri dönüşüm ve bertarafına ilişkin idari tedbirler almaya ve bu konuda tebliğler yayımlamaya Bakanlık yetkilidir.

Bertaraf Aşamasında Uyulacak Esaslar

Madde 5- Bu Yönetmelik kapsamına giren katı atıkların bertaraf sırasında belediyeler ve yetkilerini devrettiği kişi ve kuruluşlar işlettikleri katı atık tesislerinin faaliyetlerinin planlanmasında ve işletilmesinde; insanların ruh ve beden sağlığına, hayvan sağlığına, doğal bitki örtüsüne, yeşil alanlara ve binalara, toplumun düzeni ve emniyetine, yeraltı ve yüzeysel su alanları ile su rezerv sahalarına zarar vermeyecek ve hava, gürültü yönünden çevre kirlenmesini önleyecek uygun tedbirleri almak zorundadırlar.

Eğitim

Madde 6- Bakanlık, mahallin en büyük mülki amiri ve belediyeler katı atık bertarafı ile ilgili olarak konut ve işyerlerinden daha az atık atılmasını temin etmek, atık içerisinde zararlı madde atılmasını önlemek, katı atıkları değerlendirme ve maddesel geri kazanma çalışmalarına katılımı sağlamak üzere ilgili kişilere yönelik olarak gerekli eğitim çalışmalarını yaparlar.

Katı Atıklardan Geri Kazanılmış Malzeme Üretenlerin Özendirilmesi

Madde 7- (Değişik:RG 15.9.1998-23464) Bakanlık, mahallin en büyük mülki amiri ve belediyeler;

1)Geri kazanılabilen veya insan sağlığına ve çevreye zarar vermeden bertarafı mümkün olan maddelerin kullanılmasını,

2)Geri kazanılmış maddelerden imal edilen malzeme ve ürünlerin tercih edilmesini,

teşvik ederler.

Katı atıkları geri kazanma amacıyla tesislerinde işleyen kişi ve kuruluşlara, bu faaliyetlerinden dolayı Çevre Bakanlığı tarafından Çevre Kirliliğini Önleme Fonu'ndan karşılanmak üzere uygun görülmesi halinde maddi destek sağlanabilir.

Ayrı Bertaraf Edilmesi Gereken Atıklar

Madde 8- (Değişik : RG- 15.9.1998 -23464) Ayrı bertaraf edilmesi gereken atıkları üreten;

a) Hastanelerin, kliniklerin, laboratuvarların ve benzeri yerlerin hastalık bulaştırıcı enfekte, kimyasal ve radyolojik atıkları ile tehlikeli atıklarını,

b) (Değişik : RG 25/04/2002-24736) Tüketicilerin, kullanılmış akü, pil ve ilaç atıkları ile, kullanılmış araç lastiklerini,

c) (Ek : RG- 25/04/2002-24736) Tüketicilerin, ambalaj atıkları dahil değerlendirilebilir katı atıklarını,

d) (Ek : RG- 25/04/2002-24736) Tüketicilerin, metal variller, buzdolabı, çamaşır makinesi, elektronik aletler, mobilya gibi büyük hacimli katı atıklarını,

evsel atıklar ile birlikte atmalarıyasaktır.

Belediye ve mücavir alan sınırlarıiçinde belediyeler, bu alanlar dışında ise mahallin en büyük mülki amiri, yukarıda belirtilen ve ihtiva ettikleri zararlı maddeler dolayısıyla toplanması, değerlendirilmesi veya bertarafı özel işlemler gerektiren atıkları,27/8/1995 tarihli ve 22387 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve 20/5/1993 tarihli ve 21586 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine göre bertaraf eder veya ettirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AMBALAJ ATIKLARININ GERİKAZANILMASI

Kota veya Depozito Uygulaması ve Sorumluluklar

Madde 9- (Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Kota veya Depozito Uygulaması İzin Başvurusu

Madde 10-(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

İzin Başvurusunun Değerlendirilmesi

Madde 11- (Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Depozito Uygulaması

Madde 12- (Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Boş Kapların Geri Alınması

Madde 13-(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Tüketicinin Bilgilendirilmesi

Madde 14-(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Kapların Bertarafında Uyulacak Esaslar

Madde 15- ((Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Ambalaj AtıklarıToplama-Ayırma ve Geri Dönüşüm Tesislerine Ön Lisans ve Lisans Verilmesi İleİptali

Madde 16- (Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Bilgi Verme Zorunluluğu

Madde 17-(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KATI ATIKLARIN KAYNAĞINDA AYRI TOPLANMASI VE TAŞINMASI

Katı Atıkların Toplanması

Madde 18- (Değişik : RG 15/9/1998-23464) Katı atıkların, üretici veya taşıyanları tarafından denizlere, göllere ve benzeri alıcı ortamlara, caddelere, ormanlara ve çevrenin olumsuz yönde etkilenmesine sebep olacak yerlere dökülmesi yasaktır.

Konutlarda ve işyerlerinde, evsel veya evsel nitelikli endüstriyel çöpleri çöp toplama aracına vermek üzere kullanılan çöp biriktirme kapları, çeşitli büyüklükte ve her biri standart ölçülerde olmak zorundadırlar. Bu kapların ölçüleri, şekilleri, malzemeleri Bakanlıkça çıkarılacak tebliğlerde belirtilir.

Çöpü üretenler, bu çöp biriktirme kaplarını, çevrenin sağlığını bozmayacak şekilde kapalı olarak muhafaza etmek ve çöp toplama işlemi sırasında yol üstünde hazır bulundurmak zorundadır.

(Ek: RG- 15/9/1998 23464) Evsel katı atık ve evsel nitelikli endüstriyel katı atık üreten kişi ve kuruluşlar, katı atıklarınibelediyelerin ve mahallin en büyük mülki amirinin istediği şekilde konut, işyeri gibi üretildikleri yerlerde hazır etmekle yükümlüdürler.

(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Evsel Nitelikli Olmayan KatıAtıkların Toplama Kapları

Madde 19- Evsel nitelikte olmayan katı atıkların toplanmasında veya tesis içinde biriktirilmesinde, çevre ve insan sağlığını, çevrenin görünüşünü bozmamak, çevreyi koku, toz gibi yönlerden rahatsız etmemek kaydıyla istenilen hacim ve şekilde kap veya tank kullanılabilir.

Katı Atıkların Taşınması

Madde 20- Toplanan evsel ve evsel nitelikli endüstriyel katıatıkların, görünüş, koku, toz, sızdırma ve benzeri faktörler yönünden çevreyi kirletmeyecek şekilde kapalı özel araçlarda taşınması zorunludur.

(Değişik:RG-5/4/2005 - 25777) Belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan yerlerdeki sanayi tesisleri ve turistik tesis işletmeleri atıklarının taşınmasından sorumludurlar. Bu alanlarda toplama ve taşıma işlemlerini valilikler ve Bakanlık denetler

Aktarma İstasyonları

Madde 21- Katı atıkların taşınmasının ekonomik olmasını sağlamak, taşıma hattındaki trafiğe fazla yüklenmemek için şehirlerin merkezi yerlerinde aktarma istasyonları kurulabilir. Bu istasyonlarda küçük hacimli araçlarla toplanan katı atıkların daha büyük hacimli araçlara aktararak, bu araçlarla işleme ve depo yerlerine taşınması sağlanır. Aktarma direkt taşıma aracına yapılabileceği gibi, bir ara depoya (bunker) boşaltıldıktan sonra, yeni araca doldurmak şeklinde, dolaylı olarak da gerçekleştirilebilir.

Aktarma istasyonlarının koku, toz, gürültü ve görünüş yönünden çevreyi kirletmemesi için, boşaltma işleminin yapıldığı yerlerin, kapalı olarak inşa edilmesi zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

KATI ATIKLARIN DEPOLANMASI

Evsel Katı Atık Depo Alanına Depolanacak Atıklar Ve İstisnaları

Madde 22- (Mülga:R.G-26/3/2010-27533) ⁽¹⁾

Hafriyat Toprağının Depolanması

Madde 23-(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Katı Atık Depo Tesislerinin Yer Seçimi

Madde 24- (Mülga:R.G-26/3/2010-27533) ⁽¹⁾

Depo Tesisleri

Madde 25- (Mülga:R.G-26/3/2010-27533)⁽¹⁾

Depo Tabanının Teşkili ve Sızıntı Suyu Toplanması

Madde 26- (Mülga:R.G-26/3/2010-27533)⁽¹⁾

Depo Gazının Uzaklaştırılması

Madde 27- (Mülga:R.G-26/3/2010-27533) ⁽¹⁾

Aritma Çamurunun Evsel Katı Atıklarla Birlikte Depolanması

Madde 28- (Mülga:R.G-26/3/2010-27533) ⁽¹⁾

Depo Tesisinin Olumsuz Etkisinin Önlenmesi

Madde 29- (Mülga:R.G-26/3/2010-27533)⁽¹⁾

Depo Sahasının Yeşillendirilmesi

Madde 30-(Mülga:R.G-26/3/2010-27533) ⁽¹⁾

Depo Tesisine Ruhsat Alınması

Madde 31-(Mülga:R.G-26/3/2010-27533) ⁽¹⁾

Depo Yeri İşletilmesi ve Kontrolü

Madde 32(Mülga:R.G-26/3/2010-27533)⁽¹⁾

ALTINCI BÖLÜM

KATI ATIKLARIN KOMPOSTLAŞTIRILMASI

Kompostun Kullanımı

Madde 33- Organik katı atıkların oksijenli ortamda indirgenmesi suretiyle elde edilen kompostun toprağın yapısını iyileştirici bir vazife görmesi için;

- 1)** Bahçe ve mutfak artıklarının, bu iş için kurulmuş tesislerde kompostlaştırılması,
- 2)** Kompost üretimini kolaylaştırmak için, komposta elverişli organik atıkların ayrı toplanması, gerekir.

(Ek paragraf:RG-25/04/2002 – 24736) İşlenmiş arıtma çamurunun toprakta kullanılması, ham çamur ve işlenmiş arıtma çamurunun kullanma sınırlamaları ve yasakları ile, kompostun toprakta kullanımı, 10/12/2001 tarih ve 24609 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Toprak Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği”nin 8, 9 ve 10 uncu maddelerindeki hükümlere tabidir.

Kompost Tesislerinde Bulunması Gereklî Teknik Özellikler

Madde 34- Yıllık kapasite 200 tondan büyük olan kompost tesislerinde;

- 1)** Kompost tesisi havalandırılarak çalıştırılıyorsa, emilen havanın filtreden geçirilmek suretiyle temizlendikten sonra atmosfere verilmesi,
- 2)** Kompost sahasından toplanan sızıntı suyu kompostun ıslatılması için kullanılmıyorsa, sızıntı suyu arıtıldıktan sonra alıcı ortama verilmesi ve bu konuda Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinin alıcı ortam standartlarına uyulması,
- 3)** Tesise gelen katı atıklar için ön depolama ve dengeleme görevi yapan ön deponun (bunker) kapalı olması,

4) Kompost tesislerinin yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının koruma alanıiçine inşa edilmemesi,

5) Yerleşim alanlarına en yakın mesafenin 1000 metre olması,

gerekir.

Madde 35- (Mülga: RG- 25/04/2002-24736)

Madde 36- (Mülga: RG- 25/04/2002-24736)

Madde 37- (Mülga: RG -25/04/2002-24736)

YEDİNCİ BÖLÜM

KATI ATIKLARIN YAKILMASI

Yakma Tesisi İle İlgili Teknik Hususlar

Madde 38- Katı atıkları hijyenik olarak zararsız hale getirmek, hacmini azaltmak ve kısmen enerji elde etmek maksadı ile inşa edilen yakma tesislerinin;

1) Kapasitesi 0.75 ton/saat'den küçük olan evsel atık yakma tesislerinde baca gazı içindeki oksijen fazlalığı %17, kapasitesi 0.75 ton/saat'den büyük olan tesislerde ise %11 olması,

2) Katı atık yakma tesislerinde katı atık miktarlarındaki günlük ve haftalık değişimleri dengelemek ve atıkların yanma hücreğine verilmesini sağlamak amacı ile;

a) Bir ön silo inşa edilmesi,

b) Bu ön silolarda vakum uygulanarak, boşaltma sırasında ortaya çıkabilecek tozun çevreye yayılmasının önlenmesi,

c) Bu ön silodaki basıncın atmosfer basıncının altında tutulması,

d) Emilen havanın yakma hücreğine gönderilerek yakılması,

e) Yakma hücresinin çalışmaması durumunda önsilodan emilen havanın bacadan atmosfere verilmesi,

3) Sıvı atıklar ve arıtma çamurunun da tesiste yakılması halinde, bu maddelerin kapalı kaplar içinde depolanması, üstü açık olan boşaltma yerlerinde bir hava emme tertibatı veya vakum bulundurulması,

4) Yakma hücresinin devreye alınabilmesi, hücredeki sıcaklığın belirli bir değerin altına düşmesi halinde ani olarak devreye girecek yakıtla çalışan yedek yakma sisteminin bulunması,

5) Yakma tesislerinin bacaları ile ilgili olarak Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğindeki teknik hususların yerine getirilmesi,

6) Yakma tesislerinde;

a) Son yakma hücresinin bulunması,

b) Minimum hücre sıcaklığının 800° C olması

- c) Sistemde poliklorlü aromatik hidrokarbonu çok olan atıklar yakılıyorsa, yakma hücresinin sıcaklığının 1200° C olması,
- d) Yakma hücresindeki sıcaklığın devamlı ölçülmesi, kaydedilmesi ve hücredeki sıcaklığın istenen sıcaklığın altına düşmesi halinde, yedek yakma sisteminin otomatik olarak devreye girerek son yakma hücresindeki sıcaklığı arttırması,
- e) Atığın son yakma hücresine hücredeki sıcaklığın yedek yakma sistemi ile istenen minimum yakma sıcaklığına eriştikten sonra verilmesi,
- 7) Yanma sonucunda çıkan cüruf içinde yanmamış atık miktarının ağırlık olarak, külün %2'sini geçmemesi ve tesiste arıtma çamuru yakılması halinde bu değerin %3'e kadar çıkabilmesi,
- 8) Cüruf ve baca gazı partiküllerinin ayrı ayrı toplanması,
- 9) Yakma sonucu ortaya çıkan ısı ve cürufun değerlendirilebilmesi için gereken önlemlerin alınması,
- 10) Tesiste Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğinde belirtilen sınır emisyon değerlerini sağlayacak baca gazı temizleme sistemlerinin bulunması

gerekir.

(Ek : RG 2/11/1994 - 22099) Belediyeler atık bertarafının yakma ile olacağı hallerde ayrı toplama ve/veya ayırma ile ilgili plan ve projelerini yakma tesisleri ile birlikte gerçekleştirmek zorundadır.

Baca Gazı Sınır Emisyon Değerleri

Madde 39- Evsel katı atık yakma tesislerinde, Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğinin 7 nci ekinde 2 nci grup tesisler başlığı altında yer alan esaslara uyulur.

Evsel Katı Atık Tesisinde Yakılması Yasak Olan Maddeler

Madde 40- Evsel katı atık, evsel arıtma çamuru ve evsel katı atık benzeri endüstriyel atıkları yakmak maksadı ile inşa edilen yakma tesislerinde, ağırlık olarak katı atık toplam miktarının %1'ini geçen organik bağlı klor veya 1 kg atıkta 50 mg'dan fazla halojenli organik madde ihtiva eden tehlikeli atıkların yakılması yasaktır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

KATI ATIK İŞLEME TESİSLERİNE

İNŞAAT VE İŞLEME RUHSATI VERİLMESİ

İnşaat Ruhsatı Verilmesi

Madde 41- Katı atıklar için yakma, kompost ve benzeri işleme tesisi inşa etmek isteyen kişi veya kuruluşlar, bu Yönetmeliğin 31 inci maddesinde belirtilen mercilerden inşaat ruhsatı almak zorundadır. Ancak bu merciler inşaat ruhsatı vermeden önce tesisle ilgili belgeleri Bakanlığa göndererek görüşünü almak zorundadır.

Belediyeler veya yetkilerini devrettiği kişi ve kuruluşlar, tesisi çevreyi kirletmeyecek, toplumun huzurunu bozmayacak ve yürürlükte olan kanun ve yönetmeliklerde istenilen ürün ve emisyon sınırlarını sağlayacak şekilde çalıştırmak zorundadır. Belediyeler veya yetkilerini devralan kişi veya kuruluşlar bu Yönetmelikte ve eklerinde belirtilen ölçümlerini yapmak, sonuçlarını istendiğinde mahallin en büyük mülki amirine, belediye başkanlıklarına ve Bakanlığa bildirmek zorundadır.

İşletme Ruhsatı Verilmesi ve Denetlenmesi

Madde 42- İşletme ruhsatı, tesisin 3194 sayılı İmar Kanunu ile belirtilen şartlara uygun olarak inşa edildiğinin tesbiti halinde 31 inci maddede belirtilen merciler tarafından verilir.

Bakanlık veya bölge teşkilatları, mahallin en büyük mülki amirliği ve büyükşehir belediye başkanlıkları veya belediyeler, tesisi, ürünlerinin kalitesini, işletme şekli, hava ve gürültü emisyonu bakımından denetleyebilir, ölçüm yapabilir ve numune alabilirler.

İşletme Ruhsatının İptali

Madde 43- Bakanlık, büyükşehir belediyeleri veya belediyeler ile mahallin en büyük mülki amirince yapılan kontrollerde, tesisin işletme ruhsatına uygun olarak çalıştırılmadığının ürün ve atık kalitesinin Yönetmelikte istenen özellikte olmadığına, hava, gürültü emisyonlarının veya tesise ait suların ilgili Yönetmeliklerde istenen şartları sağlamadığının tespit edilmesi halinde, hatanın giderilmesi için işletmeciyi, kontrolü yapan merci yazılı olarak ikaz eder. Hatanın düzeltilmesi için verilen süre, hatanın önemine ve kaynağına göre bir ay ile bir yıl arasında değişir. Şehirden toplanan katı atığın özelliğinden dolayı hatanın düzeltilmeyeceği anlaşılırsa, ruhsatı veren merci tarafından, Bakanlığın da görüşü alınarak, işletme ruhsatı iptal edilir. Yapılan kontrollerde, işletme ruhsatı süresi biten tesislere, mevcut işletme şartlarında çalıştırılmasının insan ve çevre sağlığı açısından mahzurlu görülmesi, sözkonusu işletme şartlarının düzeltilmeyeceğinin anlaşılması halinde, işletme ruhsatı yenilenmez.

DOKUZUNCU BÖLÜM

ARITMA ÇAMURLARININ TARIMDA KULLANILMASI

Madde 44- (Mülga: RG-25/04/2002-24736)

Madde 45- (Mülga: RG-25/04/2002-24736)

ONUNCU BÖLÜM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Denetim

Madde 46- Bakanlık bu Yönetmelik çerçevesinde yapılacak denetimlerde Kanuna göre yetkilidir.

Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında Kanunun 15 ve 16 ncı maddelerinde belirtilen merciler tarafından gerekli işlemler yapılır ve 26 ncı maddedeki yaptırım uygulanır. Kanunun 24 üncü maddesindeki merciler tarafından 20, 21 ve 23 üncü maddelerinde belirtilen idari nitelikteki cezalar verilir.

İşletmecinin Yükümlülüğü

Madde 47- Tesislerin işletmecileri,

- 1) Yetkili merciin görevlendirdiği kişilerin tesislere girmesine izin vermekle,
- 2) Görevli kişiler tarafından numune alınması ve yerinde ölçüm yapılması için izin vermekle,
- 3) Görevli kişilerin istedikleri bilgi ve belgeleri sağlamakla,
- 4) İzin alma işlemi veya denetleme işlemleri ile ilgili olarak yapılan deneyler ve ölçüm masraflarını karşılamakla,

yükümlüdürler.

Tebliğler

Madde 48- Bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili teknik ve idari tebliğler, Çevre Bakanlığı tarafından çıkarılır.

Geri Kazanım Komisyonu

Madde 49-(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Geri Kazanım Komisyonunun Görevleri

Madde 50-(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Ek Madde 1-(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

GEÇİCİ HÜKÜMLER

Mevcut Katı Atık İşleme ve Depolama Tesisleri

Geçici Madde 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce inşasına ve işletilmesine başlanılan katı atık işleme ve depolama tesislerini işleten belediyeler veya yetkilerini devrettikleri kişi ve kurumlar Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde tesislerin yeri, kapasitesi ve teknik özellikleri ile ilgili bilgi ve dokümanlarla birlikte Madde 31, 32, 41 ve 42'de verilen prosedüre uygun olarak inşaat ve işletme ruhsatı almak üzere ilgili mercilere başvurmak zorundadır.

Belediye ve mahallin en büyük mülki amiri; bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce dolgusuna başlanılan depolar, Yönetmeliğin 24 ve 25 inci maddelerinde belirtilen şartları taşıyorlarsa, en geç bir yıl içinde söz konusu sahada depolama işlemine son vermeye yetkilidirler. Ancak bu durumda da 27, 28, 29 ve 30 uncu maddelerde belirtilen hususlar yerine getirilir. Sözü edilen bu geçici sürede 22 inci maddede belirtilen katı atıkların, söz konusu depo alanına depolanması yasaktır.

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce dolgusuna başlanılan 24 üncü maddede belirtilen şartları taşıyan depo işletmecileri, 22, 25, 27 ve 29 uncu maddelerde belirtilen şartları yerine getirmek ve Bakanlığın uygun görüşünü almak kaydıyla 3 yıl süre ile faaliyetlerine devam ederler.

Mevcut Katı Atık Yakma Ve Kompostlaştırma Tesisleri

Geçici Madde 2- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte mevcut kompostlaştırma tesislerinin işletmecileri Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren;

1) (Değişik: RG- 3/4/1991-20834) 1yıl içinde 34 üncü maddede belirtilen şartları yerine getirmekle,

2) (Değişik: RG -3/4/1991-20834) 6 ay içinde 37 nci maddede verilen ölçümleri ve kontrolleri yapmakla,

yükümlüdürler.

Mevcut evsel katı atık yakma tesisleri bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde bu Yönetmelikte verilen hükümleri yerine getirmekle yükümlüdür.

Mevcut yakma ve kompostlaştırma tesisleri Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1,5 yıl içinde 42 nci maddede verilen prosedürle işletme ruhsatı almakla yükümlüdürler.

Aritma Çamurlarının Analizi

Geçici Madde 3- Aritma çamurlarını tarımda kullanan gerçek özel ve tüzel kişi ve kuruluşlar, 44 üncü maddede verilen analizleri 6 ay içinde yapmak veya yaptırmak zorundadırlar.

Depo tesisi ve işleme tesisi işletmecileri Geçici 1 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarındaki bilgileri ve Geçici 2 nci maddede verilen tesis ve kontrol veya analizlere ait sonuçlar ve dokümanları mahallin en büyük mülki amirliğine, belediye başkanlıklarına ve Bakanlığa 6 ay içinde yazılı olarak bildirmek zorundadırlar.

Çevre kirliliği yönünden tehlike arzeden durumlarda belediyeler Geçici 1 inci Maddede verilen geçiş sürelerini Bakanlığın uygun görüşünün alarak kısaltmaya yetkilidir.

Geçici Madde 4-(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Geçici Madde 5-(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Geçici Madde 6- (Mülga:RG5/4/2005-25777).

Geçici Madde 7-(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Geçici Madde 8-(Mülga:RG-5/4/2005-25777).

Ek Geçici Madde 1- (Ek:RG-3.4.1991-20834)

Mevcut depo ve işleme tesislerine, Yönetmelikteki hususlara uygunluğunun sağlanması için Geçici 1 ve 2 nci maddelerde süre verilmiş olması, bunlar hakkında 2872 sayılı Çevre Kanunu ile bunun ek ve değişikliklerinde öngörülen idari ve cezai yaptırımların uygulanmasına engel değildir.

Ek Geçici Madde 2-(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Geçici Madde 9-(Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Geçici Madde 10- (Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Geçici Madde 11- (Mülga:RG-5/4/2005-25777)

Hukuki Dayanak

Madde 51- (Değişik:RG-2.11.1994 -22099) Bu yönetmelik 9.Ağustos.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 1 ve 3 üncü maddelerinde öngörülen amaç ve ilkeler doğrultusunda adı geçen Kanunun 8,9,10,11 ve 31 inci maddeleri ile 389 sayılı Çevre Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 2 nci maddesinin (a), (c), (d), (e) ve (g) bentleri ve 25 inci maddesi gereğince hazırlanmıştır.

Yürürlük

Madde 52- (Değişik:RG 2/11/1994 - 22099)

Bu Yönetmelik Resmi Gazete'de yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 53- (Değişik: RG 2/11/1994 - 22099)

Bu Yönetmelik hükümlerini, Çevre Bakanı yürütür.

-----

(1) Bu Yönetmelikte yapılan değişiklikler 1/4/2010 tarihinde yürürlüğe girer.